

รายงานโรคและภัยสุขภาพที่น่าสนใจ ตามแนวชายแดน

ประจำสัปดาห์ 7 - 13 ส.ค. 2566

เหตุการณ์อื่น ๆ ที่สำคัญประจำสัปดาห์

- 8 ธันวาคม 2566 ผู้อำนวยการสำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ กรมควบคุมโรค ได้รับเชิญจากธนาคารพัฒนาเอเซีย ในการนำเสนอบทเรียนจากอดีตและความท้าทายในอนาคต ด้านความเสมอภาคในช่วงการระบาดของโรค ในการประชุมออนไลน์หัวข้อ COVID vaccination and beyond: Lessons from Southeast Asia โดยสรุปการดำเนินการ จากกรณีระบาดของโรคโควิด 19 ที่ผ่านมา ประเทศไทย ได้จัดให้บริการการฉีดวัคซีนแก่ชาวต่างชาติ รวมถึงแรงงานข้ามชาติ มากกว่า 6 ล้านโดส โดยมีประเทศที่ได้รับวัคซีนสูงสุดคือ ประเทศเมียนมา รองลงมา ได้แก่ กัมพูชาและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามลำดับ อย่างไรก็ตามยังมีกลุ่มแรงงานข้ามชาติที่ไม่ได้รับวัคซีนครบตามเกณฑ์ เนื่องจากกลุ่มคนดังกล่าวไม่มีเอกสารที่ถูกต้อง มีการย้ายสถานที่ทำงานและที่อยู่อาศัย บางรายเอกสารสูญหาย รวมทั้งผู้ที่ยังมีความกังวลเรื่องผลข้างเคียงของวัคซีนและปัญหาด้านการสื่อสาร อย่างไรก็ตาม ขณะนี้กรมควบคุมโรค ร่วมกับสภาภาคไทย ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ ขยายผลการใช้เทคโนโลยีการระบุตัวตนของบุคคลที่ไม่มีเอกสารประจำตัว ด้วยการจดจำลายม่านตา การจดจำใบหน้า เพื่อแก้ปัญหาที่เป็นอุปสรรคการเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุขของแรงงานข้ามชาติ เช่น การใช้บริการสาธารณสุขที่จำเป็นในพื้นที่ การฉีดวัคซีน การติดตามผู้ป่วย เพื่อให้ได้รับการรักษาให้ครบตามแผนการรักษาในระยะยาว ซึ่งการใช้เทคโนโลยีดังกล่าวสามารถสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในสถานบริการด้านสุขภาพให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น

สถานการณ์ “ โรคพิษสุนัขบ้า ” ในภูมิภาคอาเซียน รวมทั้งประเทศไทย

โรคพิษสุนัขบ้าเป็นโรคติดต่อที่มีความรุนแรงและอันตรายถึงชีวิต หากไม่ได้รับวัคซีนในการป้องกันตั้งแต่เริ่มแรกผู้ป่วยจะเสียชีวิตทุกราย ประเทศไทยได้จัดกิจกรรมรณรงค์เพื่อให้ประชาชนตระหนักถึงอันตรายของโรคพิษสุนัขบ้า เนื่องใน “ วันป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าโลก ” เป็นประจำทุกปี และดำเนินกิจกรรมต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน อย่างไรก็ตามยังคงพบผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้าทุกปี ข้อมูลจากกองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค พบผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้าย้อนหลังไปตั้งแต่ปี 2561 - 2566 พบผู้เสียชีวิตทั้งสิ้น 34 ราย โดยปีที่พบผู้เสียชีวิตมากที่สุด คือ ปี 2561 พบผู้เสียชีวิตด้วยโรคดังกล่าวจำนวน 17 ราย ปีต่อ ๆ มายังคงพบประปรายอย่างต่อเนื่อง โดยพบผู้เสียชีวิตปีละ 3 ราย จนถึง ปี 2566 ข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. - 20 ต.ค. พบผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้าแล้ว 5 ราย สำหรับเขตสุขภาพที่ 12 ข้อมูลปี 2561 - 2566 พบผู้เสียชีวิต 6 ราย โดยมีประวัติโดนสุนัขของตนเองและสุนัขที่ไม่มีเจ้าของกัด ผู้เสียชีวิตทุกรายไม่ได้รับการฉีดวัคซีนหลังถูกสุนัขกัด ข้อมูลจากประเทศในกลุ่มภูมิภาคอาเซียน รายงานจาก ASEAN BioDiaspora Virtual Center (ABVC) ข้อมูลระหว่างวันที่ 1 ม.ค. - 2 ส.ค. 2566 ในภูมิภาคอาเซียนมีผลการตรวจยืนยันทางห้องปฏิบัติการพบผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน 484 ราย โดยประเทศที่พบผู้เสียชีวิตมากที่สุด คือ ประเทศฟิลิปปินส์ 324 ราย รองลงมาได้แก่ ประเทศอินโดนีเซีย เวียดนาม มาเลเซีย และไทย จำนวน 109, 34, 9 และ 5 ราย ตามลำดับ สำหรับประเทศสิงคโปร์และบรูไนนั้น ได้ประกาศเป็นประเทศปลอดโรคพิษสุนัขบ้าตั้งแต่ปี 2553 และ 2554 ตามลำดับ ในขณะที่ประเทศมาเลเซียก่อนหน้านี้ได้ประกาศเป็นประเทศปลอดโรคพิษสุนัขบ้าแต่ต่อมาได้ยกเลิกไปเนื่องจากในปี 2560 พบผู้ป่วยโรคพิษสุนัขบ้า 1 ราย ประเทศมาเลเซียจึงต้องปรับกลยุทธ์และเตรียมความพร้อมโดยเพิ่มประสิทธิภาพการเฝ้าระวังโรคอย่างเข้มงวด สำหรับประเทศเมียนมาพบว่า จำนวนผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้ามีแนวโน้มลดลงตั้งแต่ปี 2554 จะเห็นได้ว่าโรคพิษสุนัขบ้ายังคงเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญ โดยเฉพาะในภูมิภาคอาเซียน การรณรงค์ในทุกรูปแบบเพื่อจัดการกับปัญหาดังกล่าวจึงต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและจริงจังต่อไป ทั้งนี้ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายภาคส่วน รวมทั้งการมีส่วนร่วมของประชาชน จึงจะช่วยผลักดันให้ประเทศไทยบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ คือ ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าภายในปี 2568

ข้อแนะนำสำหรับเจ้าหน้าที่

จนท. แจ่ง อสต. ประสานกับ จนท. สาธารณสุข องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและปศุสัตว์อำเภอ ร่วมกันประชาสัมพันธ์ให้ลูกบ้านทราบถึงอันตรายของโรคพิษสุนัขบ้า สาเหตุของโรค การสังเกตอาการสัตว์ที่เข้าข่ายสงสัย และวิธีป้องกันตนเองจากการถูกสุนัขกัด รวมทั้งการปฐมพยาบาลเบื้องต้นเมื่อถูกสุนัขกัด ขณะนี้หน่วยงานที่ดูแลเรื่องสุนัขจรจัดควรร่วมมือกับปศุสัตว์อำเภอในการบริหารจัดการเรื่องสุนัขจรจัดในพื้นที่ เพื่อลดความเสี่ยงต่อการเกิดโรคพิษสุนัขบ้า เช่น การฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ทำหมันสุนัขจรจัด เป็นต้น รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ให้ลูกบ้านนำสัตว์เลี้ยง เช่น สุนัข แมว เข้ารับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าทุกปี โดยอาจจัดหน่วยเคลื่อนที่เพื่อฉีดวัคซีนให้สัตว์เลี้ยงตามชุมชนต่าง ๆ เพื่อความสะดวกแก่ลูกบ้านเพิ่มขึ้น สำหรับประชาชนสามารถป้องกันตนเองได้โดยหากถูกสุนัขหรือแมวที่ไม่ทราบประวัติการฉีดวัคซีนแน่ชัด กัด ข่วนหรือถูกเลียบริเวณที่มีบาดแผล ขอให้รีบล้างแผลด้วยน้ำสะอาดและพบแพทย์ทันที เพื่อรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสถานพยาบาลที่ใกล้ที่สุด

ติดต่อ
oic.ddc@gmail.com
02-5903832
www.ddc.go.th/oic

รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล โดย

โครงการพัฒนาขีดความสามารถการทำงานร่วมกับหลายภาคส่วนเพื่อการตรวจจับและตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขในพื้นที่ชายแดน สำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข สนับสนุนโดยศูนย์ความร่วมมือ ไทย - สหรัฐ ด้านสาธารณสุข

อ้างอิง

- <https://ddc.moph.go.th/odpc12/news.php?news=39071&deptcode=odpc12>
- https://ddc.moph.go.th/oic/news.php?news=39119&deptcode=oic&news_views=2381
- ขอบคุณภาพจาก : <https://www.komchadluek.net/kom-lifestyle/364885>